

Mesleki İlgil-Değer-Yetenek İlişkisi

Başkent OSB Mesleki ve Teknik
Anadolu Lisesi

Meslek seçimi tüm yaşantımız boyunca mutluluğumuzun ya da mutsuzluğumuzun önemli bir paręasını hatta temelini oluşturabilir. Çünkü insan hayatının en önemli dönüm noktalarından birisi olan meslek seçimi, insanın kendi yaşam tarzını da belirlemesi demektir.

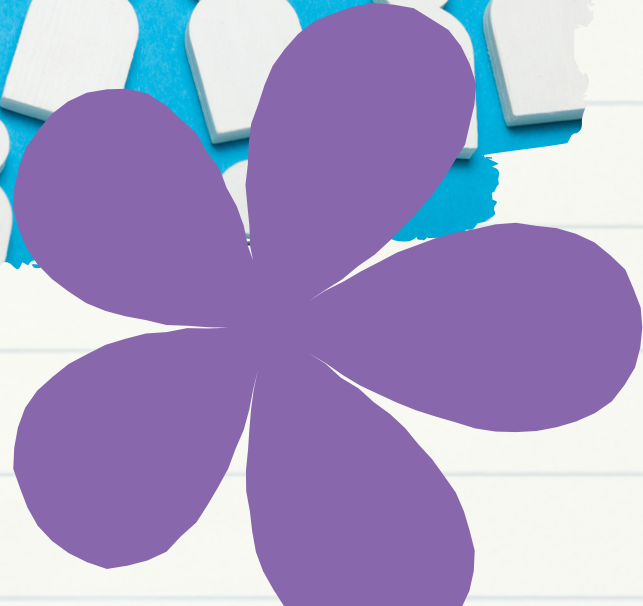
Mesleki Tercihde Dikkat Edilecek Noktalar

- Kendini ve Yeteneklerini Tanıma
- İlgil Alanlarını Keşfetme
- Değerleri ve Kişilik Özelliklerini Bilme

Kendini ve Yeteneklerini Tanıma

Bir kimsenin bir şeyi öğrenme ve yapabilme gücüne denir. Yeteneklerimiz, anne-babamızdan genetiksel olarak aldığımız genom ile yani kromozomlarla bize aktarılan; doğuştan sahip olduğumuz özelliklerimizdir. Yeteneklerimiz kalıtsal özellikler taşımalarının yanında aynı zamanda çevresel koşulların etkisiyle ve eğitimle geliştirilebilen yapıdadırlar. Yetenek alanlarını doğru algılayabilen bireyler kariyer yolculuğunda daha emin adımlarla ilerler.

İlgi Alanlarını Keşfetme

Bireyin bir faaliyetten hoşlanma ve haz alma (doyum sağlama); faaliyeti sevip - sevmeme; derecesidir. Herhangi bir aktiviteyi isteyerek, zevk alarak yapıyorsak, Birçok faaliyet arasından belirli birkaç faaliyeti sıklıkla tercih ediyorsak bu aktiviteler ve faaliyetlere ilgi duyuyoruz demektir. Yetenek alanı ilgi alanlarının yordayıcısıdır. Yeteneğimiz olan alanlara genellikle ilgi duyarız.

Değerleri ve Kişilik Özelliklerini Bilme

Mesleki faaliyetlerden beklenen doyum, mesleki değer olarak kabul edebiliriz. Başka bir ifadeyle değer, mesleğin yapıldığı ortamdan ve toplumsal ödüllerden gelen doyumlardır. Bu durumda ne için çalışılacağı, meslekten beklentilerin ne olacağını yanıtı, gencin mesleklere yükleyeceği değerleri yansıtacaktır. Değerleri yakından tanımak, bireyi, bu değerlere uygun mesleklere götürecektir.

Bunların yanı sıra meslekleri tanıma, akademik bakımdan güçlü olunan alanın bilinmesi, kişilik özellikleri, toplumsal yargıların üzerinde düşünebilmek de meslek seçiminde rol oynayan ve üzerinde durulması gereken noktalardır.

Kariyer Planlama Konusunda Ebeveynlere Bazı Öneriler

Her anne-baba çocuğunun iyi bir geleceğe sahip olmasını ve yaşamı boyunca mutlu olmasını ister. Ancak bazı durumlarda anne-baba kendi gerçekleştiremedikleri ideallerini çocuklarının gerçekleştirmesini bekler. 'Ben olamadım, o olsun' anlayışı ile genç zorlanır. Çocuğunuzun istek ve ideallerinin sizden farklı olabileceğini unutmayın. Meslek seçimi konusunda yol gösterebilir, fikrinizi söyleyebilirsiniz ama son kararı genç vermelidir. Yapacağınız en büyük yardım, ilgi ve yeteneklerini tanımada ona destek olmaktır. Bazı yetenekler aile tarafından anlamlı bulunmadığı için ihmal edilebilir ya da bastırılabilir. Çocuğu iyi tanıyıp, anlayarak, karakteri, yetenekleri ve ilgi alanları doğrultusunda uygun mesleğe yönlendirmeli, mümkün olduğunca gerçekçi ve sağlıklı karar almaya çalışılmalıdır. Gençleri kendisinden daha başarılı olan kişilerle kıyaslamak onu üzecek ve kızdıracaktır. Böyle bir durumda çocuğunuza; 'Seni bu halinle kabul etmiyorum, sen de başkaları kadar başarılı olursan seni kabul ederim.' mesajını verirsiniz. Unutmayın; insanlar yetenekleri yönünden eşit değildir. Çocuğunuzun durumunu başkalarıyla değil daha önceki kendi durumuyla değerlendirin. Anne-baba tutumları, çocuğun mesleki gelişimini olumlu ya da olumsuz olarak etkileyebilir. Örneğin, otoriter aileler çocuğun bağımsız karar verme davranışını pekiştirmezler. Bu durum bireyin, kendisini objektif değerlendirmesini ve meslek kararı vermesini zorlaştırır.

